



basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

GESKIEDENIS V1

NOVEMBER 2021

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en 'n addendum van 14 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: DIE KOUE OORLOG: DIE OORSAKE VAN DIE KOUE OORLOG

VRAAG 2: ONAFHANKLIKE AFRIKA: GEVALLESTUDIE – ANGOLA

VRAAG 3: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's:
DIE AMERIKAANSE BURGERREGTEBEWEGING

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 4: DIE UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE
– VIËTNAM

VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: GEVALLESTUDIE – DIE KONGO

VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's:
DIE SWARTMAGBEWEGING

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde vraag óf 'n opstelvraag wees.
5. Jy word aangeraai om ten minste EEN uur per vraag te bestee.
6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig gebruik.
7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskryf van die bronne as antwoorde.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie AFDELING. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.

VRAAG 1: HOE HET DIE MARSHALL-PLAN VANAF 1947 KOUE OORLOG-SPANNING TUSSEN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA (VSA) EN DIE SOWJETUNIE (USSR) VERDIEP?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

1.1 Bestudeer Bron 1A.

- 1.1.1 Haal TWEE bewyse uit die bron aan wat aandui dat na-oorlogse Europa in 'n haglike toestand was. (2 x 1) (2)
- 1.1.2 Verduidelik waarom Amerika die enigste wêreldmag was wat nie struktureel deur die Tweede Wêreldoorlog geaffekteer is nie. (1 x 2) (2)
- 1.1.3 Definieer die term *satellietstate* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 1.1.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom die Sowjetunie en sy satellietstate geweier het aan die Marshall-plan deel te neem. (2 x 2) (4)

1.2 Gebruik Bron 1B.

- 1.2.1 Noem VIER aspekte in die bron waarop die Marshall-plan ingestel was om te help met die herlewing van normale ekonomiese toestande in die wêreld. (4 x 1) (4)
- 1.2.2 Verduidelik hoe die Marshall-plan beoog het om die verspreiding van kommunisme in Wes-Europa te voorkom. (1 x 2) (2)
- 1.2.3 Noem TWEE voorwaardes, soos in die bron voorgestel, wat nagekom moes word om Europese herstel te bereik. (2 x 1) (2)
- 1.2.4 Lewer kommentaar op die bruikbaarheid van hierdie bron wanneer die bedoeling van die Marshall-plan nagevors word. (2 x 2) (4)

- 1.3 Raadpleeg Bron 1C.
- 1.3.1 Noem die TWEE regerings in die bron wat op 2 Julie 1947 vir Molotov in Parys ontmoet het. (2 x 1) (2)
- 1.3.2 Waarom, volgens die bron, was Molotov daarteen gekant dat Duitsland ekonomiese bystand deur die Marshall-plan ontvang? (2 x 1) (2)
- 1.3.3 Verduidelik die konsep *ekonomiese imperialisme* in die konteks van die Koue Oorlog (1 x 2) (2)
- 1.3.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom die Sowjetunie die Oos-Europese bondgenote gedwing het om die Marshall-plan te verwerp. (2 x 2) (4)
- 1.4 Bestudeer Bron 1B en 1C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 1B verskil van die bewyse in Bron 1C met betrekking tot die bystand wat die Amerikaanse regering aan Europa verleen het. (2 x 2) (4)
- 1.5 Verwys na Bron 1D.
- 1.5.1 Verduidelik die boodskappe wat in die bron oorgedra word met betrekking tot die implementering van die Marshall-plan vanaf 1947. (2 x 2) (4)
- 1.5.2 Lewer kommentaar op die belangrikheid van die woord 'EUROPA' in die konteks van die implementering van die Marshall-plan. (1 x 2) (2)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) om te verduidelik hoe die Marshall-plan vanaf 1947 Koue Oorlog-spanning tussen die VSA en die USSR verdiep het. (8) [50]

VRAAG 2: WAAROM HET BUITELANDSE MAGTE TUSSEN 1974 EN 1976 BY DIE ANGOLESE BURGEROORLOG BETROKKE GERAAK?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die vrae wat volg.

2.1 Bestudeer Bron 2A.

- 2.1.1 Watter insident, volgens die bron, het tot die proses van dekolonisasie in Portugal gelei? (1 x 1) (1)
- 2.1.2 Definieer die konsep *dekolonisasie* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 2.1.3 Noem die DRIE bevrydingsbewegings in die bron wat die Alvor Ooreenkoms in 1975 onderteken het. (3 x 1) (3)
- 2.1.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik wat tot ineenstorting van die Alvor Ooreenkoms in 1975 gelei het. (2 x 2) (4)

2.2 Gebruik Bron 2B.

- 2.2.1 Noem die TWEE lande in die bron wat besluit het om die MPLA-regering te verdedig. (2 x 1) (2)
- 2.2.2 Verduidelik die begrip *domino-effek* in die konteks van die Koue Oorlog in Angola. (1 x 2) (2)
- 2.2.3 Haal bewyse uit die bron aan wat voorstel dat die Sowjetunie gepoog het om 'n militêre basis in Angola te vestig. (1 x 2) (2)
- 2.2.4 In die konteks van die Koue Oorlog, wat word met die woorde 'Amerikaanse amptenare (het) geweet dat die Angolese Burgeroorlog as 'n ware bedreiging vir hul belange dwarsoor Afrika gedien het', geïmpliseer? (2 x 2) (4)

2.3 Lees Bron 2C.

- 2.3.1 Waarom, volgens die bron, was die vraag dat Suid-Afrika tot 'n ooreenkoms met die MPLA sou kom, buite die kwessie? (1 x 2) (2)
- 2.3.2 Noem TWEE Suid-Afrikaanse staatsagentskappe waarna in die bron verwys word, wat in 1975 met beide die FNLA en UNITA in Angola en Europa ontmoet het. (2 x 1) (2)
- 2.3.3 Lewer kommentaar op die betekenis van die stelling, ' 'n Angola onder hulle (FNLA en UNITA) beheer deel sou vorm van 'n anti-kommunistiese blok in suidelike Afrika'. (1 x 2) (2)
- 2.3.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom Suid-Afrika beperkte militêre hulp en finansiering aan beide die FNLA en UNITA verleen het. (2 x 2) (4)

- 2.4 Verwys na Bron 2B en 2C. Verduidelik hoe hierdie bronne eenders is met betrekking tot die betrokkenheid van die VSA en Suid-Afrika by die Angolese Burgeroorlog tussen 1974 en 1976. (2 x 2) (4)
- 2.5 Raadpleeg Bron 2D.
- 2.5.1 Watter boodskappe word in hierdie plakkaat oorgedra met betrekking tot die betrokkenheid van die VSA en Suid-Afrika by die Angolese Burgeroorlog tussen 1974 en 1976? (2 x 2) (4)
- 2.5.2 Verduidelik die beperkinge van hierdie bron vir 'n geskiedkundige wat die Angolese Burgeroorlog tussen 1974 en 1976 navors. (2 x 2) (4)
- 2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) om te verduidelik waarom buitelandse magte tussen 1974 en 1976 by die Angolese Burgeroorlog betrokke geraak het. (8) **[50]**

VRAAG 3: HOE HET VERSKILLENDE VORME VAN SITSTAKINGS GEDURENDE DIE 1960's TOT DESEGREGASIE VAN OPENBARE GERIEWE IN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA (VSA) BYGEDRA?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D en beantwoord die vrae wat volg.

3.1 Bestudeer Bron 3A.

- 3.1.1 Haal die nie-gewelddadige protesaksie uit die bron aan waarby die vier kollegestudente van Noord-Carolina betrokke was. (1 x 1) (1)
- 3.1.2 Definieer die term *boikot* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 3.1.3 Verduidelik wat met die stelling, 'Meer as 'n duisend jong mense was teen die einde van die week by die sitstaking betrokke', in die konteks van die beëindiging van segregasie in die VSA geïmpliseer word. (2 x 2) (4)

3.2 Raadpleeg Bron 3B.

- 3.2.1 Wie, volgens die bron, was die leier van die Tougaloo Nege? (1 x 1) (1)
- 3.2.2 In die konteks van segregasie in die VSA, lewer kommentaar op wat met die woorde, 'Daar is 'n Kleurling-biblioteek in Millstraat', oorgedra word. (2 x 2) (4)
- 3.2.3 Hoe, volgens die bron, het die volgende op die verhoor van die Tougaloo Nege by die hof gereageer?
- (a) Wit mense (1 x 1) (1)
- (b) Swart mense (1 x 1) (1)
- 3.2.4 Verduidelik waarom hierdie bron betroubaar is vir 'n geskiedkundige wat die nie-gewelddadige aksie deur swart Amerikaners om geriewe in Amerika gedurende die 1960's te integreer, navors. (2 x 2) (4)

3.3 Bestudeer Bron 3C.

- 3.3.1 Verduidelik die boodskappe wat in die foto oorgedra word oor die swem-staking ('swim-in') wat op 7 Augustus 1962 in Raleigh, Noord-Carolina plaasgevind het. (2 x 2) (4)
- 3.3.2 In die konteks van integrasie, watter gevolgtrekking kan uit die foto gemaak word rakende die twee aparte groepe buite die swembad? (1 x 2) (2)

- 3.4 Gebruik Bron 3D.
- 3.4.1 Haal DRIE bewyse uit die bron aan wat voorstel dat die Burgerregtebeweging se nie-gewelddadige strategie om geriewe in die Suide te desegreer, 'n sukses was. (3 x 1) (3)
- 3.4.2 Verduidelik die term *integrasie* in die konteks van die Burgerregtebeweging. (1 x 2) (2)
- 3.4.3 Maak 'n lys van VIER geriewe in die bron wat volgens 'n versoek deur President Kennedy vir alle Amerikaners oopgestel moes word. (4 x 1) (4)
- 3.4.4 Noem die wetgewing in die bron wat in 1964 rassesegregasie in openbare geriewe en indiensneming verban het. (1 x 1) (1)
- 3.4.5 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom McCain op 1 Februarie 1960 gevoel het dat om op 'n stoel te sit:
- (a) Die 'mees bevrydende gevoel' ooit was (1 x 2) (2)
- (b) Die 'mees suiwerende gevoel' ooit was (1 x 2) (2)
- 3.5 Vergelyk Bron 3A en 3D. Verduidelik hoe die inligting in Bron 3A die bewyse in Bron 3D ondersteun rakende die nie-gewelddadige protes om gedurende die 1960's geriewe in die Verenigde State van Amerika te desegreer. (2 x 2) (4)
- 3.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) en verduidelik hoe die verskillende vorme van sitstakings in die 1960's tot die desegregasie van openbare geriewe in die Verenigde State van Amerika bygedra het. (8) [50]

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar NIE meer as TWEE vrae in hierdie AFDELING NIE.

Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: DIE UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

Die taktieke en strategieë wat die Verenigde State van Amerika tussen 1963 en 1975 gedurende die oorlog in Viëtnam teen die Viëtkong gebruik het, was 'n klaaglike mislukking.

Stem jy met die stelling saam? Gebruik relevante bewyse om jou argument te ondersteun.

[50]**VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: GEVALLESTUDIE – DIE KONGO**

Die Kongo se onafhanklikwording van België in Junie 1960 het verwagtinge vir 'n nuwe en beter lewe vir alle Kongolese geskep.

Bespreek hierdie stelling krities met verwysing na die politieke, ekonomiese, maatskaplike en kulturele beleide wat Mobutu Sese Seko vanaf die 1960's tot 1970's in die Kongo geïmplementeer het.

[50]**VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE SWARTMAGBEWEGING**

Verduidelik tot watter mate die Swartmagfilosofie swart Amerikaners bemagtig (geïnspireer) het om gedurende die 1960's selfversekerd te wees en dinge vir hulleself te doen (selfstandig te wees).

Gebruik relevante bewyse om jou argument te ondersteun.

[50]**TOTAAL: 150**